

Kulturdebatterne i Faxe Kommune

Analyse og resumé

Det følgende er min analyse af kulturdebatterne i Faxe Ladeplads, Karise, Faxe og Haslev, som optakt til kommunalvalget den 18. november 2025. Datagrundlaget er mine noter fra selve debatterne. Efterfølgende finder du et resumé fra hvert af møderne. Eventuelle fejl og mangler er naturligvis mit ansvar.

Poul Andreasen (poulha@gmail.com)

Gennemgående træk på tværs

1. **Bred opbakning til kulturpolitikken – men fokus på implementering.** C, V, LOK og M fremhæver handleplaner, mål og opfølgning som nøglen. Der er accept af "fyrtårne", men både i Haslev og Karise rejses bekymring for politisk smagsdommeri og behov for dynamik/rotation i udpegningen (LA, HF, C). Handleplanen lægger op til netværk for fyrtårne og løbende evaluering—og rummer også tydelig retning for formidling/synlighed.
2. **Finansiering og styringsmodel.** Der efterlyses **flereårig grundfinansiering** for at reducere usikkerhed og administrativ friktion (Karise publikum + panel). LOK foreslår at flytte tilbagevendende projekter fra puljer til faste konti ("egen finanslov"). Samtidig betonedes flere partier (LA, DF) behovet for at undgå bureaukrati og "smagsdommeri". Samlet peger det mod en **hybridmodel**: fast grundfinansiering for udvalgte fyrtårne og udviklingsspor, suppleret af en armslængde-præget pulje, der er let at søge for nye, lokale initiativer.
3. **Børn og unge – "kultur som drivkraft".** På tværs af A, V, C, M, SF og Ø er der konsensus om, at kulturen skal tættere på skoler, fritidsliv og ungemiljøer; Børn & Unge Kulturfestival fremhæves som et nyt fælles fyrtårn (M). Kulturpolitikken og handleplanen understøtter i forvejen "Åben Skole", demenskor og kultur som løft til trivsel/dannelse. Dette er et robust tværpartisk spor.
4. **Lokalt særpræg, adgang og pendling.** Debatterne (især Faxe Ladeplads og Karise) kredser om, at kultur skal være **nær**: små bysamfund, foreningslivet, mobile/udgående tilbud, logistik/transport for børn og unge. HF's "kulturpas" er et integrationsgreb for tilflyttere; V peger på at bringe tilbud ud i landsbyer og gøre frivillighed let. Dette harmonerer med kulturpolitikens fokus på synlighed, partnerskaber og netværk.
5. **Kulturhus-sporet.** I Faxe-debatten nævnes et muligt kulturhus "et sted i kommunen" (LOK); i Haslev diskuteres risici ved at låse fyrtårne. Handleplanen lægger konkret op til **forundersøgelse** af et kulturhus og evaluering af

eksisterende faciliteter. Det er et **undersøgelses- og konsensus**spor snarere end et besluttet byggeprojekt.

6. **Synlighed og professionel kapacitet.** Flere peger på professionalisering (A, C, LOK) – med erkendelse af, at det koster – og på, at synlighed/formidling skal styrkes. Handleplan og politik peger på digital overbliksløsning, midlertidige byrumsaktiviteter og kompetenceløft til aktører.

De enkelte debatter

Resumé

Faxe Ladeplads – 5.9.2025

Hovedlinjer blandt politikerne. Debatten åbner med ”hvordan får vi politikken til at leve?” (ordstyrer). Bred enighed om, at kulturpolitikken skal omsættes via konkrete handleplaner og systematisk opfølgning (C, V). LOK fremhæver, at der for første gang er en selvstændig kulturpolitik, og at kulturnætterne støttes med 270.000 kr. årligt; større projekter (>50.000 kr.) løftes politisk, mens mindre håndteres administrativt (LOK). V understreger ”bred” kultur og lokalt særpræg frem for at kopiere større byer. SF, Ø og A betoner kultur i skolerne og blandt børn/unge; Ø presser på for, at kunstnere tænkes ind i undervisningen. LA og DF argumenterer for ”kultur nedefra” og forsigtighed med smagsdommeri og bureaukrati; kommunen skal understøtte, når noget spirer. HF fremhæver nærhed, genrebredden og pendlerlivets behov for tidspunkter og adgang (HF). Overordnet er der stor tematisk overlap: bredde, frivillighed, børn/unge, og styrket implementering via handleplaner.

Publikum/tilhørere. Publikum pegede især på tre ting:

1. **Ambitionsniveau og professionalisme** – en tilhører efterlyste, at kommunen turde satse på større kunstneriske ambitioner og professionel kultur frem for altid at tale sig ned og gemme sig bag små budgetter.
2. **Fair fordeling og brug af ressourcer** – der blev kritiseret, at kommunens indkøbte scene er givet gratis til én forening, mens andre skal betale dyr leje, samt at opslagstavlen koster uforholdsmæssigt meget at anvende.
3. **Samarbejde frem for siloer** – en tilhører opfordrede til mere synergi på tværs af genrer og foreninger, så man kan løfte hinanden i stedet for at stå isoleret.

Karise – 13.9.2025

Hovedlinjer blandt politikerne. Indledningsvis fremhæves, at Faxe Kommune nu har en kulturpolitik, som ønskes ”mangfoldiggjort” i alle byer (ordstyrer). M lægger vægt på kultur som investering i fremtiden og i stærke fællesskaber; Permatopia nævnes som eksempel på nye måder at leve og skabe på (M). HF lancerer ”kulturpas” til tilflyttere

(velkomst/indslusning i kulturlivet). V og LOK betoner foreningslivet, frivillighed og lokale rammer; V efterlyser bedre adgang for børn/unge i landområderne (musikskolen m.m.). DD bakker op om, at kultur skal gro nedefra og hylder de lokale ildsjæle. ELs indlæg er mere generelt politisk, men rører ved "grøn kommune", mens S (lokalt) knytter kultur til tilflytning/netværk og maker-miljøer. Samlet fokus: foreningsbårne miljøer, decentral adgang, pendling/logistik, og konkret "kulturpas".

Publikum/tilhørere. Spørgsmål går direkte på økonomi: "Kunstnere kan ikke optræde gratis – hvor skal pengene komme fra?" Et svar fra panelet peger på behov for "langsigtet grundfinansiering" (flerårig horisont) for bedre planlægning. Budgetmangel (netto-25 mio. kr. i kommunens samlede billede) nævnes som kontekst; ønsket er at skærme kulturen mod årlige udsving og at bruge frivillighedskonsulenter til at hjælpe nye initiativer ind i støttesystemerne.

Faxe – 19.9.2025

Hovedlinjer blandt politikerne. Ordstyrer kræver kulturfokus. Ø vil have kultur, der udfordrer og glæder – og tættere ind i folkeskolen (Ø). C kalder kultur en "hjørnesteen" og fremhæver kultur som drivkraft for dannelse og sammenhængskraft. A kobler kultur til livskvalitet, attraktivitet og prioritering i økonomien, også uden for de største byer. HF vil fastholde den positive udvikling og sikre kultur som fast bestanddel af børns opvækstmiljø. DF og LA advarer mod regler/smagsdommeri og ønsker, at initiativer vokser nedefra. LOK peger på at flytte visse, tilbagevendende projekter fra puljer til faste konti ("egen finanslov") for at undgå procentvise helhedsbesparelser; et kulturhus "et sted i kommunen" nævnes som vision (LOK). SF maler et "kultur i hverdagen for alle"-mål billede. V taler for foreningsdeltagelse, stærke fællesskaber og let adgang til frivillighed. M fremhæver bred enighed i udvalget og Børn & Unge Kulturfestival som nyt fyrtårn. Overordnet: dannelse, sammenhængskraft, børn/unge, fordeling på tværs af kommunen – og styring/finansieringsmodel.

Haslev – 26.9.2025

Hovedlinjer blandt politikerne. Debatten tager afsæt i "muligheder og risici" ved den nye kulturpolitik. SF sætter kultur næsten side om side med velfærd og efterlyser større investeringer. HF ser politikken som landvinding, men advarer mod, at den bliver et "minimum"; peger på risici ved for snæver fyrtårnslogik og på behovet for tilgængelighed (pendlerkommune). LA udfolder kritik af "kommunalt smagsdommeri" og ønsker bredde og armslængde. DF advarer mod for mange regler. A fremhæver, at politikken forpligter politisk prioritering – også til professionel kultur. Ø betoner, at politikken risikerer at drukne; kultur skal bruges aktivt til at udfordre fordomme og løftes i alle dele af kommunen (skoler). LOK og C forsvare fyrtårnssporet, men erkender risikoen ved politisk udpegning; fyrtårne må være dynamiske over tid. V kobler kultur til attraktivitet og fællesskaber på tværs af aldre. M omtaler udvalgs-

samarbejde og fremhæver Børn & Unge Kulturfestival som fælles prioritet. Tilsammen: balance mellem strategisk fyrtårnssatsning og decentral bredde; stærk vægt på børn/unge og hverdagens mødesteder.

Publikum/tilhørere. Tilhørerne rejste følgende pointer:

1. Unge efter gymnasiet – Behovet for flere kulturtilbud og miljøer, når unge forlader gymnasiet, for at de ikke automatisk søger mod de større byer (København/Køge).
2. Svalebæk Skole – Om muligt salg af skolen, ønsker, at eksisterende kultur- og idrætsfaciliteter fastholdes lokalt.
3. Subkultur – Hvad er kommunens tanker om subkultur, ungdomshus og steder, hvor unge selv kan udvikle musik, kunst og alternative miljøer, med inspiration fra B&W og Ungdomshuset i København?

Haslev, 28. september 2025